Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ
про результати відвідування спеціального автомобіля військової частини 3005 Національної гвардії України

22.04.2026

м. Харків, 2026

І. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19[1], 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» 22.04.2026 групою НПМ здійснено відвідування спеціального автомобіля з конвойної служби та охорони підсудних військової частини 3005 Національної гвардії України (далі – спеціальний автомобіль).

Відвідування здійснювали члени групи НПМ:

Федоров Ярослав Іванович, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (керівник групи НПМ);

Бурлаков Антон Валерійович, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Романова Анастасія Євгенівна, представник громадської організації.

Спеціальний автомобіль оглянуто на території Холодногірського районного суду міста Харкова за адресою: вулиця Полтавський шлях, будинок 20, місто Харків, Харківська область, 61052.

Відвідування було проведено у присутності:

першого заступника стрілкового батальйону з конвоювання, екстрадиції та охорони підсудних, начальника штабу Половинки Юрія Володимировича;

водія Ситника Анатолія Вікторовича.

На момент відвідування групою НПМ здійснено огляд спеціального автомобіля на базі ГАЗ-3302 (Газель), з державним реєстраційним номером КХ 522 G 2010 року випуску, який перебував у технічно справному стані (фото 1). Технічний огляд та ремонт здійснювався у 2026 році.

На момент огляду у спеціальному автомобілі обвинувачені (підсудні), засуджені не перебували.

Для входу до кузова спеціальний автомобіль обладнаний двома сходинами (фото 2). З правого боку кузова конструкцією автомобіля передбачено двері із загартованим склом та рухомою рамкою, поверх рами присутня нерухома металева решітка з отворами, ширина дверного отвору вхідних дверей складає 75 см, а висота 165 см.

Салон кузова розділений на дві функціональні зони: приміщення для розміщення варти та зони для розміщення взятих під варту осіб, які розмежовано металевими перегородками. Зона для варти обладнана сидіннями, але паски безпеки у ній відсутні. Конструкцією салону передбачені стелажі для розміщення особистих речей утримуваних осіб.(фото 3).

Салон кузова спеціального автомобіля розрахований на одночасне перевезення 7 взятих під варту осіб. В зазначеному спеціальному автомобілі облаштовано 4 камери, з них: 1 чотиримісна (фото 4) та 3 одномісних (фото 5). Гострі (небезпечні) місця у внутрішніх приміщеннях спеціального автомобіля відсутні. Розміри чотиримісної камери становлять 170×188 см (3,06 м^2), одномісної камери 165×77 см (1,27 м^2), розміри дверей камер 164×63 см. Розміри сидіння у чотиримісній камері 188×40 см, у одномісній – 58×40,5 см. У даху спеціального автомобіля над приміщенням для розміщення варти обладнано аварійно-рятувальний/вентиляційний люк прямокутної форми розмірами 69×62 см, який має ущільнюючі елементи, що запобігають проникненню вологи всередину приміщення (фото 6).

Санітарний стан спеціального автомобіля на момент огляду є задовільним. У салоні кузова підтримується належна чистота, сторонні предмети та сміття відсутні.

Усі камери спеціального автомобіля обладнано дефлекторами природньої вентиляції, що забезпечують циркуляцію повітря під час перевезення утримуваних осіб (фото 7). Спеціальний автомобіль обладнано системою опалення салону для використання у холодну пору року.

Кузов спеціального автомобіля обладнаний системою штучного освітлення, яка включає по два плафони в чотиримісній камері та приміщенні варти, і по одному – у одномісних камерах. Пульт керування освітленням, засоби зв’язку варти та кнопка тривожної сигналізації розміщені у приміщенні для розміщення варти (фото 8).

Спеціальний автомобіль обладнано проблисковим маячком, камерами відеоспостереження, гучномовцем та протиугінним пристроєм.

Спеціальний автомобіль оснащено вогнегасником та медичною аптечкою для надання первинної домедичної допомоги, яка укомплектована лікарськими засобами з належними термінами придатності (фото 9).

Попереднє відвідування спеціального автомобіля групою НПМ не здійснювався.

ІІ. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

1. Порушення прав осіб з інвалідністю (статті 9, 13 Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю, статті 21 Конституції України) та маломобільних груп населення

Згідно з Конституцією України, загальновизнаними принципами і нормами міжнародного права та міжнародними договорами України, ст. 2 Закону України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні», всі люди є рівними перед законом і мають право на рівний захист. Особи з інвалідністю в Україні володіють усією повнотою соціально-економічних, політичних, особистих прав і свобод, закріплених Конституцією України, законами України та міжнародними договорами, згода на обов’язковість яких надана Верховною

Радою України. Держава зобов’язана створити умови для реалізації особою з інвалідністю всіх прав людини та основоположних свобод без будь-якої дискримінації за ознакою інвалідності та забезпечити її соціальний захист.

Представниками групи НПМ встановлено, що спеціальний автомобіль не обладнаний відповідними спеціальними засобами (підйомник або пандус для транспортних засобів, облаштування для фіксації крісел колісних для осіб з інвалідністю або автомобільне крісло, яке трансформується в інвалідне крісло тощо), що може призвести до випадків травмувань осіб з інвалідністю при транспортуванні та неможливості їх перевезення.

ІІІ. РЕКОМЕНДАЦІЇ

Військовій частині 3005 Національної гвардії України:

Створити умови для безперешкодного доступу, а також належного транспортування осіб з інвалідністю у спеціальному автомобілі для перевезення утримуваних осіб.

Додатки: фототаблиця на 2 арк. у 1 прим.

Керівник групи НПМ
головний спеціаліст Відділу
сприяння роботі регіональних представництв
Секретаріату Уповноваженого Верховної
Ради України з прав людини **Ярослав ФЕДОРОВ**

Додаток

ФОТОТАБЛИЦЯ

Фото 1

Фото 2

Фото 3

Фото 4

Фото 5

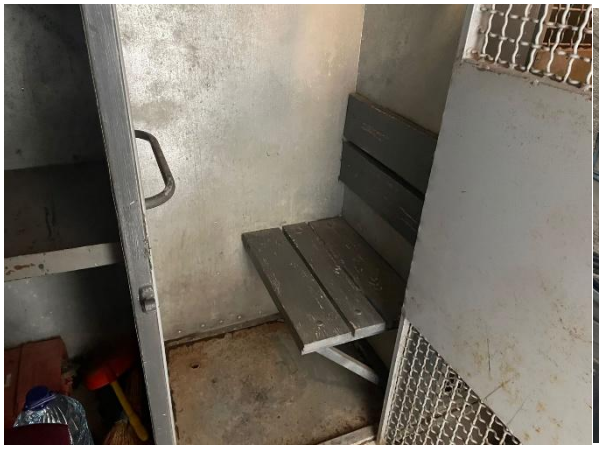

Фото 6

Фото 7

Фото 8

Фото 9

